

Parashas Bamidbar

Your Number

“Sir how much do these potatoes cost?”

“Three shekels per kilo.”

“How many potatoes are in this sack?”

“I don’t know young man. I sell the potatoes by weight, not number.”

“You don’t know how many potatoes you have in these sacks?”

“Not really.”

“Can I ask you a personal question, sir?”

“Go right ahead, young man.”

“How many children do you have?”

“Eight.”

“You know how many children you have, but you don’t know how many potatoes you have?”

“Young man, there is a bit of a difference. Every child is a person. A whole world. Each one needs my person attention and supervision to grow up to be a normal, productive person. Potatoes are just potatoes. Although they are different shapes and weights, we eat them all just the same.”



“Take a census of the entire assembly of the Children of Israel” (Bamidbar 1:2). Hashem wanted a precise number. The Keli Yakar explains that this number distinguishes the Jewish people. Things that are numbered are important. Each Jew is very important. So important, that he is guided by *hashgacha pratis* (Hashem’s personal supervision). The number expresses that we are important enough to warrant *hashgacha pratis*. The Ramban stresses the same point when he explains the word “*tifkidu*” – you shall count (Bamidbar 1:3). This word illustrates that Hashem remembers and supervises. As the verse states, “Hashem *pokad* (remembered) Sara” [to grant her a child] (Bereshis 21:1). A *pikadon* (from the same root word) is an object that someone watches and supervises for you. Hashem is watching and supervising each Jew individually.

Kinderlach . . .

Did you eat a delicious meal today? Chasdey Hashem (an act of kindness from Hashem). Did you do well on your test? Chasdey Hashem. Did Imma give you a big, warm, loving hug? Chasdey Hashem. Did you bang your toe? Chasdey Hashem. Did someone embarrass you? Chasdey Hashem. Why are the last two things chasdey Hashem? They are very unpleasant. Because Hashem is personally supervising our lives. Everything that He does is for the good. There are very good reasons for even the unpleasant things. If you hear news about unpleasant things happening to the Jewish people you must know that it is all chasdey Hashem. He is taking care of us, as He has for the past 3800 years.

Who is Supporting Whom?

“The sons of Kehas shall come to carry (the Aron Kodesh and *kelim*)” (Bamidbar 4:15). The *avodah* of the *Bnei Kehas* was carrying the Aron Kodesh on their shoulders when the nation traveled from place to place (Bamidbar 7:9). The other parts of the *Mishkan* were transported on wagons. However, the Aron Kodesh, due to its great holiness, was carried on the shoulders of these *Leviim*. The *Gemora* (*Sota* 35a) relates an awesome miracle that occurred. The bearers of the Aron never felt its great weight. They did not carry it, rather it carried them! In the days of *Yehoshua*, it even carried them across the Jordan River (*Yehoshua* 4:18).

There is a beautiful *drasha* based upon this *Gemora*. *Talmidei Chachomim* and institutions of Torah learning are supported by generous donors who contribute money to pay for expenses. It appears that the benefactors are supporting the Torah, however, in reality; the Torah is supporting its benefactors. The following moving story dramatizes this point.

The residents of a certain small town in Europe came to Rav Yitzchak Elchonon Spector, the famed Rav of Kovna, to find a suitable candidate for the position of Rav of their town. Rav Yitzchak Elchonon recommended a certain young *talmid chochom* who was fit for the position. The people approached the young man with their offer. “I am ready to accept the job,” he replied. “However, my father-in-law is supporting me, and I must ask his permission to leave.” The young man related the proposal to his father-in-law and received the following reply. “Why do you need this? Do you need more money? If so, I will give you more money each month, on condition that you remain here with me.” And so, the young man turned down the position and stayed.

One year later, representatives from a city came to Rav Spector for a candidate to fill the position of Rav. The Rav of Kovna sent them to the very same young *talmid chochom*. Again, he asked permission from his father-in-law, received the same answer, and continued learning in his town. After some time, a contingent from a large major city came to Rav Yitzchak Elchonon, seeking a man to fill the prominent position of Rav of their city. Again, Rav Spector sent them to this same young man. When this prestigious contingent came to the home with the offer of the *Rabbonus* in their hands, the wife of the *talmid chochom* could not keep silent. “This time I will not give in to my father.

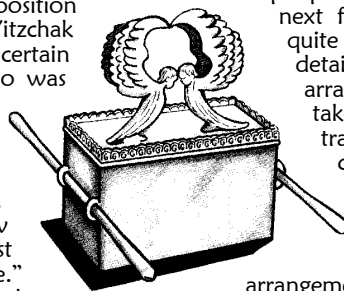
He must agree to let us go!” Her husband asked his father-in-law, and received the same answer. The wife answered her father, “How long can you support us? The time has come for us to go out on our own.” The father replied with a short answer, “Who knows who is supporting whom?” Several weeks later, the young couple finished packing their belongings, boarded the moving wagon, and began their journey to the big city. No sooner had they left the outskirts of the town, that they were overtaken by a messenger who brought them the shocking news. “Your father just passed away.”

Kinderlach . . .

*Who is supporting whom? Torah institutions are like the Aron Kodesh. When we give *tsedaka* to a Yeshiva or Talmud Torah, are we supporting the institution, or is it supporting us? Hashem decides if a Torah institution will continue existing. You decide whether you will be His *shaliach* (agent) to keep the light of Torah burning. If you help Him (so to speak), He will reward you by supporting you. Who is supporting whom? The Aron carries those who carry it.*

Neat and Orderly

In this week’s parasha, we find the description of the encampment of the Jewish people in the desert. Throughout the next few parshios the Torah uses quite a few words to describe in detail how the camp was arranged, how the *Mishkan* was taken apart and packed up to travel, and how the entire camp traveled. We know that the Torah does not waste words. What is the purpose of the detailed descriptions of these arrangements? Rav Aharon Kotler explains that the Torah teaches us the importance of *seder* (organization). All matters of holiness and service to Hashem require *seder*. The Torah is replete with examples. Our prayers are all arranged in a precise and specific order. In fact, our prayer book is called the *siddur*, which literally means order. Rav Kotler stresses that we should also be very concerned about the *seder* in our lives. We find that our *Gedolim* (Torah giants) were very careful about maintaining order. We should follow their example.



Kinderlach . . .

We should not leave our clothes, shoes, books, or toys lying around the house. Instead, we should put them away. Why not also organize our storage closets? What a waste of time it is to look for something that was misplaced. In addition to our possessions, our time should also be orderly. Why be late to school when, with a little more effort, we can be on time? Seder enriches our lives, so let us all do our best in this area.

הגדרת לבנר

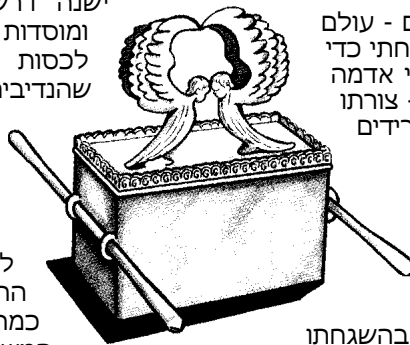
פרשת במדבר

במספר שמות

מי תומך במי?

"ואחרי כן יבואו בני קהת לשאת [את הארון ואת הכלים]" (במדבר ד', ט"ו). עבודת בני קהת היתה לשאת את ארון הקודש על כתפיהם בשעה שבני ישראל נסעו ממקום למקום (במדבר ז', ט'). שאר חלקי המשכן הובלו על עגלות, אך ארון הקודש, בשל קדושתו הרבה, נישא על כתפיהם של לוויים אלה. הגמרא במסכת סוטה (דף ל"ה, ע"א) מתארת את הנס שהיה בנשיאה זו: נושאי הארון מעולם לא חשו במשקלו הרב. לא הם נשאו אותו, אלא הוא נשא אותם! בימי יהושע, הוא אף העביר אותם את נהר הירדן (יהושע ד', י"ח).

ישנה דרשה המבוססת על גמרא זו: תלמידי חכמים ומוסדות התורה נתמכים ע"י נדיבי עם התורמים כסף כדי לכסות את הוצאות המוסדות האלה. נראה לכאורה שהנדיבים הם תומכי התורה, אך המציאות היא שהם נתמכים ע"י התורה ולא להיפך. הסיפור הבא ממחיש נקודה זו:



תושבי עיירה קטנה באירופה באו לרב יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל, רבו הגדול של קובנא, כדי למצוא מועמד מתאים למשרת רבה של עיירתם. הרב יצחק אלחנן המליץ על תלמיד חכם צעיר כמתאים למשרה. בני העיירה פנו אליו והציעו לו את המשרה. "אני מוכן לקבל על עצמי את המשרה," השיב להם. "אך חמי תומך בי ועלי לבקש את רשותו לעזוב אותו." הצעיר סיפר לחמיו על ההצעה שקיבל, וחמיו ענה לו: "לשם מה לך משרה זו? האם חסרה לך פרנסה? אם כן, אוסיף לך על הקיצבה שלך כל חודש, בתנאי שתישאר עמי כאן." בעקבות דברים אלה, סירב האברך הצעיר לקבל על עצמו את משרת הרב, ונשאר במקומו.

שנה לאחר מכן, הגיעה לרב ספקטור משלחת מעיר, בחפשמ אחר מועמד שיכהן אצלם כרב העיר. רבה של קובנא שלח אותם לאותו תלמיד חכם צעיר. שוב, הוא ביקש את רשותו של חמיו, קיבל אותה תשובה שקיבל שנה קודם, והמשיך ללמוד בעיירתו. זמן מה אחר כך הגיעה משלחת מעיר גדולה לרב יצחק אלחנן, גם הם חיפשו אדם שיכהן בעיר הגדולה שלהם כרב. ושוב שלח אותם הרב ספקטור לאותו אברך צעיר. כאשר הגיעה משלחת נכבדה זו לביתו עם הצעת הרבנות, לא יכלה יותר אשתו של התלמיד חכם לשותק. "הפעם לא אוותר לאבי. הוא חייב להסכים שנלך!" בעלה שאל את חמיו, וקיבל אותה תשובה כבעבר. שאלה האשה את אביה: "כמה זמן תוכל להמשיך ולתמוך בנו. הגיעה הזמן שצא ונעמד ברשות עצמנו." האב השיב בקצרה: "מי יודע מי תומך במי?"

כמה שבועות לאחר מכן, סיים הזוג הצעיר לארוז את מיטלטליו, עלה על עגלה והחל במסעו לעיר הגדולה. כאשר רק יצאו מחוצות העיירה, הגיע אליהם שליח עם הבשורה המרה: "אביך נפטר זה עתה..."*

ילדים יקרים...

מי תומך במי? מוסדות התורה הן כמו ארון הקודש. כאשר אנו נותנים צדקה לישיבה או לתלמוד תורה, האם אנו תומכים במוסד, או שהוא תומך בנו? הקב"ה הוא שמחליט אם המוסד ימשיך להתקיים אם לאו. בידינו ההחלטה אם להיות שליחים של הקב"ה, להמשיך ולקיים את שלהבת לימוד התורה. אם נעזור לו (כביכול), שכרנו יהיה שהקב"ה יתמוך בנו. מי תומך במי? הארון נושא את נושאינו.

* הסיפור מובא מ"מורשת אבות" – דברים, עמ' 75.

"אדוני, כמה עולים תפוחי האדמה האלה?"
 "שלוש שקלים לקילו."
 "וכמה תפוחי אדמה יש בשק הזה?"
 "איני יודע. אני מוכר תפוחי אדמה לפי משקל, לא לפי מספר."
 "אתה לא יודע כמה תפוחי אדמה יש לך בשק הזה?"
 "לא בדיוק."
 "האם אני יכול לשאול אותך שאלה אישית, אדוני?"
 "בבקשה, אישי הצעיר."
 "כמה ילדים יש לך?"
 "שמונה."

"אתה יודע כמה ילדים יש לך, אבל אתה לא יודע כמה תפוחי אדמה יש לך?"
 "אישי הצעיר, יש כאן הבדל. כל ילד הוא בן אדם - עולם שלם. כל אחד זקוק לתשומת לבי האישית ולהשגחתי כדי שיגדל להיות אדם נורמלי התורם לחברה. תפוחי אדמה הם... תפוחי אדמה. אנו אוכלים אותם כפי שהם - צורתו של כל אחד מהם ומשקלו אינם מעלים ואינם מורידים לגבינו."

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל" (במדבר א', ב). ה' רצה לקבל מספר מדויק. הכלי יקר זצ"ל מסביר שקביעת מספרם של עם ישראל הוא המייחד אותם כעם. דברים הנמנים (נספרים) הם חשובים. כל יהודי הוא חשוב ביותר. הוא כה חשוב, שהוא מונהג בהשגחתו הפרטית של ה', והמספר מביע את העובדה שאנו חשובים מספיק כדי לקבל השגחה פרטית זו. הרמב"ן זצ"ל מדגיש אותה נקודה כשהוא מפרש את המילה "תפקדו" (במדבר א', ג'). מילה זו מורה על כך שה' זוכר ומשגיח - כפי שנאמר בפסוק "וה' פקד את שרה [שתלד בן]" (בראשית כ"א, א'). פקדון, מאותו שורש - פ.ק.ד., הוא חפץ שמישהו משגיח עליו עבורך. ה' צופה בכל יהודי ויהודי ומשגיח עליו.

ילדים יקרים...

האם אכלתם היום ארוחה טעימה? חסדי ה'! (זוהו חסד מאת ה').
 האם הצלחתם במבחן? חסדי ה'! האם אמא חיבקה אתכם בחיבוק חם ואוהב? חסדי ה'! האם קיבלתם מכה ברגל? חסדי ה'! האם מישהו בייש אתכם? חסדי ה'! מדוע שני הדברים האחרונים הם חסד מאת ה'? והלא הם מאוד לא נעימים! הם חסדי ה' מכיוון שה' משגיח באופן פרטי על חיינו. כל מה שהוא עושה הוא לטובתנו. יש סיבות טובות מאוד גם לדברים בלתי נעימים. אם אתם שומעים על דברים בלתי-נעימים שקורים לעם ישראל, עליכם לדעת שהכל הוא חסד מאת ה' יתברך. הוא משגיח עלינו, כפי שהשגיח עלינו 3,800- השנים האחרונות.

לפי הסדר

בפרשת השבוע אנו מוצאים תיאור של סדרי החניה של בני ישראל במדבר. בפרשיות הבאות מוקדשות מלים רבות לתיאור מחנה בני ישראל בפרוטרוט, לדרך שבה פירקו את המשכן והכינו אותו למסע, ולתיאור היציאה לדרך של המחנה כולו. אנו יודעים שהתורה איננה מבזבזת מילים - לשם מה, אם כן, מביאה התורה את כל הפרטים האלה? הרב אהרן קוטלר זצ"ל מסביר שהתורה מלמדת אותנו את החשיבות של **סדר**. כל ענייני הקדושה ועבודת ה' דורשים סדר, והתורה מלאה בדוגמאות לכך, למשל, התפילות שלנו: הן מסודרות בסדר מסוים, וספר התפילות עצמו נקרא "סידור". הרב קוטלר מדגיש שעלינו להקפיד על סדר בכל אורחות חיינו. ידוע שגדולי התורה תמיד היו מסודרים מאוד, ועלינו להשתדל להיות כמותם.

ילדים יקרים...

אספו את הבגדים, הספרים והצעצועים המפורזים בבית והחזירו אותם למקומם. כדאי גם לסדר את הארונות - כמה זמן מבזבזים בחיפוש אחר חפצים שאינם נמצאים במקומם! גם לזמן צריך שיהיה סדר: מדוע לאחר לבית הספר כאשר, עם מעט מאמץ, אפשר להגיע בזמן? סדר מעשיר את חיינו, ולכן עלינו להשתדל להיות מסודרים עד כמה שאפשר.